

Running head: DE RELATIE TUSSEN ACCULTURATIEDISCREPANTIES EN
WELBEVINDEN EN DE ROL VAN GENDER BIJ MIGRANTENJONGEREN.

Hierbij verklaar ik dat de versie die via ephorus is ingeleverd, identiek is aan de papieren
versie

**De relatie tussen acculturatiediscrepanties en welbevinden en de rol van
gender bij migrantenjongeren**

Jessica R. R. Gouw (0860999)

Universiteit Leiden

September 2013

Masterscriptie Education and Child Studies

Afdeling Jeugdhulpverlening

Eerste lezer: dr. M. van Geel

Abstract

In dit onderzoek is de relatie onderzocht tussen acculturatiediscrepanties en het welbevinden van 13-17 jarige migrantenjongeren, waarbij het geslacht van de jongeren is meegenomen als mogelijke moderator. Aan het onderzoek hebben 140 middelbare migrantenscholieren met een gemiddelde leeftijd van 15 jaar en een gelijke verdeling van geslacht (70 jongens en 70 meisjes) meegewerkt. Deze migrantenjongeren hebben vragenlijsten ingevuld over hun welbevinden, over hun voorkeur voor een acculturatiestrategie en over hoe de migrantenjongere denkt welke acculturatiestrategie de Nederlandse maatschappij aan de hem/haar toedicht. De hypothese dat de relatie tussen assimilatiediscrepanties en separatiediscrepanties en het welbevinden negatief is voor zowel jongens als voor meisjes is verworpen, aangezien uit de analyses geen relatie bleek te bestaan. Er zijn daarnaast geen verschillen gevonden tussen jongens en meisjes wat betreft de voorkeur voor een acculturatiestrategie en wat betreft de acculturatiediscrepanties.

Keywords: Nederlandse migrantenjongeren, acculturatiestrategie, acculturatiediscrepanctie, welbevinden, gender

Nederland is een multiculturele samenleving. Jongeren in de Nederlandse samenleving hebben verschillende culturele achtergronden en groeien op tussen verschillende etnische groepen en de meerderheidsgroep. Vanuit deze groepen komen verschillende culturele signalen die onderling strijdig kunnen zijn en strijdig kunnen zijn met wat de jongeren zelf denken of willen (Phinney & Vedder, 2012).

Onderzoeken betreffende immigratie en acculturatie laten de relatie tussen het geslacht van de migrantenjongeren en het proces van immigratie en acculturatie vaak buiten beschouwing (Suárez-Orozco & Qin, 2006). Het is echter belangrijk om geslacht mee te nemen als variabele in migratieonderzoeken, aangezien de genderspecifieke ontwikkeling van jongeren en de verschillen hierin niet alleen een biologisch gegeven is, maar ook wordt bepaald door de culturele tradities van het land van herkomst zoals taal en religie (Suárez-Orozco & Qin, 2006), en door relaties met belangrijke personen in het leven van jongeren (Maccoby, 2000). Zo komt uit het onderzoek van Tang en Dion (1999) naar voren dat geslacht het acculturatieproces en de manier waarop discrepanties worden ervaren, beïnvloedt.

Het doel van onderstaand onderzoek is de vraag te beantwoorden of er een relatie bestaat tussen het verschil in hoe multiculturele jongeren zichzelf zien en hoe zij denken dat de Nederlandse maatschappij hen ziet, en hun welbevinden. Daarnaast wordt in dit onderzoek de vraag beantwoord of deze (mogelijke) relatie wordt beïnvloed door het geslacht van de migrantenjongeren.

Culturele Identiteitsvorming en Acculturatie

Elke jongere, migrant en ‘autochtoon’, moet een identiteit en zelfbeeld ontwikkelen en zal de verschillende culturele signalen en mogelijkheden in de samenleving een plaats moeten geven in zijn of haar denkwereld (Phinney & Baldelomar, 2011; Suárez-Orozco & Qin, 2006). Het zelfbeeld zal daarna in de loop der jaren door ervaringen verder gevormd worden (Phinney & Vedder, 2012).

Een aspect van de identiteit is de *culturele* identiteit. De culturele identiteit is de manier waarop een persoon zichzelf verwant voelt met verschillende etnische, nationale en culturele contexten in de samenleving waarin de persoon woont. De culturele identiteit kan bestaan uit één component, maar ook uit meerdere, zodat een biculturele of zelfs een multiculturele identiteit ontstaat (Phinney & Vedder, 2012).

De vorming van de culturele identiteit is gerelateerd aan de acculturatiestrategie van de migrantenjongere (Phinney, 1990). Volgens het model van Berry (1990) zijn er vier strategieën om met de meerderheidscultuur en met de minderheidscultuur om te gaan, namelijk door integratie, assimilatie, separatie of marginalisatie. Integreren is zowel het behouden van de oorspronkelijke cultuur, als contact hebben met de meerderheidscultuur. Assimileren is de minderheidscultuur loslaten en volledig opgaan in de meerderheidscultuur. Separeren is juist het behouden van de eigen cultuur en het niet deelnemen aan de meerderheidscultuur. Marginaliseren tenslotte is zowel het loslaten van de minderheidscultuur, als ook het niet deelnemen aan de meerderheidscultuur (Berry, 1997).

Jongeren hebben met hun voorkeuren en ervaringen invloed op de acculturatiestrategie en op de vorming van de culturele identiteit (Berry, 1997). Maar ook de houding en verwachtingen van de verschillende contexten in de samenleving hebben invloed op de acculturatiestrategie en op de vorming van de culturele identiteit en bepalen binnen welke grenzen de identiteit gevormd kan worden (Phinney et al., 2001; Schachter, 2005). Deze

wisselwerking tussen de jongere en de samenleving is een complex en dynamisch proces (Hammack, 2008).

Tijdens deze wisselwerking bouwen jongeren meerdere schema's op van hun waarnemingen, interpretaties en reacties van/op de verschillende contexten om hen heen, zoals ouders, leraren en leeftijdgenoten. Alle signalen die de jongeren krijgen vanuit de verschillende omgevingen en de voorkeuren van de jongere zelf, proberen de jongeren een plek te geven in hun identiteit (Schachter, 2005). Sommige signalen laten jongeren voor wat ze zijn, terwijl ze aan andere signalen meer waarde hechten. Op deze manier wordt de voorkeur voor een acculturatiestrategie bepaald en gaan jongeren zich positioneren ten opzichte van verschillende groepen. Met sommige groepen identificeren de jongeren zich, maar met andere groepen niet (Phinney & Vedder, 2012).

Discrepanties en Welbevinden

De ideeën van de jongeren over wat de verschillende settings in de maatschappij verwachten van de jongeren hebben niet alleen invloed op de ontwikkeling van de culturele identiteit, maar hebben ook invloed op het welbevinden van jongeren (Suárez-Orozco, 2000). Komen de ervaringen met en de ideeën over de samenleving niet overeen met hoe jongeren al over zichzelf denken, of met hoe ze zelf in een bepaalde situatie willen handelen, dan is er sprake van een discrepantie (Higgins, Klein, & Strauman, 1987). Voorbeelden van acculturatiediscrepanties bij migrantenjongeren zijn de assimilatiediscrepantie en de separatiediscrepantie (Roccas, Horenczyk, & Schwartz, 2000). De assimilatiediscrepantie houdt in dat de jongere minder wil assimileren, terwijl hij denkt dat de meerderheidscultuur juist meer assimileren van hem verwacht. De separatiediscrepantie houdt in dat de jongere meer wil separeren, terwijl hij het idee heeft dat de meerderheidscultuur juist minder separeren van hem verwacht. Ook een tegenovergestelde discrepantie is mogelijk, namelijk dat de minderheidsgroep wil integreren, maar de meerderheidsgroep dit tegen gaat (Roccas et al., 2000).

Deze acculturatiediscrepanties kunnen in een negatieve relatie staan tot het welbevinden van jongeren en emotionele problemen veroorzaken zoals weinig eigenwaarde (Higgins et al., 1987; Schwartz et al., 2013). Higgins (1987) heeft de zelfdiscrepantietheorie ontwikkeld en getoetst, met als uitkomst dat verschillende zelfconflicten of zelfdiscrepanties tot verschillende emotionele problemen leiden. Higgins (1987) onderscheidt in de

zelfdiscrepantietheorie drie domeinen van het zelfbeeld, namelijk de werkelijke, ideale en verwachte zelf en twee standpunten, namelijk het eigen standpunt en het standpunt van een belangrijke ander. Er kunnen zo zes verschillende zelfrepresentaties gevormd worden. Het zelfbeeld van een persoon wordt voornamelijk gevormd door de werkelijke-eigen en de werkelijke-ander zelfrepresentatie; de andere vier zelfrepresentaties dienen als gids voor het zelfbeeld. In de literatuur worden nog twee andere domeinen genoemd, namelijk de mogelijke en de toekomstige zelf (Higgins, Strauman, & Klein, 1986).

Roccas et al. (2000) hebben een deel van de zelfdiscrepantietheorie van Higgins gebruikt in hun onderzoek onder (joods) Russische immigranten in Israël. Ze onderzochten de invloed van de separatiediscrepantie en de assimilatiediscrepantie op het welbevinden van de immigranten. Roccas et al. (2000) verwachtten dat de discrepanties negatief zouden correleren met het welbevinden van de immigranten. Omdat uit eerder onderzoek bleek dat deze negatieve correlatie niet voor iedereen hoeft te gelden (Phinney, 1990), is daarnaast onderzocht of de mate van conformisme van de immigrant een modererende factor is op de correlatie. Personen die veel waarde hechten aan conformisme stellen hun eigen wensen ondergeschikt aan de wensen van personen met wie ze veel contact hebben (Schwartz, 1992). Uit de resultaten bleek dat voor zowel de separatiediscrepantie als de assimilatiediscrepantie gold, dat deze significant negatief correleren met het welbevinden van de immigranten, maar alleen voor die immigranten die veel waarde hechten aan conformisme (Roccas et al., 2000).

Gender

Roccas et al. (2000) en Phinney et al. (2001) geven in hun discussies aan dat het belangrijk is om ook de karakteristieken van de respondenten te onderzoeken. Deze karakteristieken verklaren wellicht de relatie tussen acculturatiediscrepanties en het welbevinden van jongeren. In het huidige onderzoek wordt onderzocht of het *geslacht* van 13-17 jarige migrantenjongeren een rol speelt in de relatie tussen acculturatiediscrepanties en welbevinden. Uit een aantal onderzoeken blijkt dat gender een rol speelt in de acculturatiehouding en het welbevinden van immigranten (Phinney, 1990; Phinney et al., 2001; Tang & Dion, 1999) en daarom wordt dat ook in dit onderzoek verwacht.

Het hele proces van (culturele) identiteitsvorming en het ervaren van acculturatiediscrepanties zijn afhankelijk van het geslacht van de migrantenjongere. Zo is een verschil tussen jongens en meisjes dat meisjes door ouders en de cultuur gezien worden als de

cultuurdragers van de eigen cultuur (Billson, 1995; Phinney, 1990). Ouders houden strenger toezicht op hun dochters dan op hun zonen, onafhankelijk vanuit welke cultuur de migranten komen (Suárez-Orozco & Qin, 2006). Dit betekent dat voor meisjes de druk groter is dan voor jongens om vast te blijven houden aan de eigen cultuur en zij meer dan jongens gevangen zitten tussen thuis en de omgeving, zoals leraren en leeftijdgenoten (Espiritu, 2001). Jongens hebben daarentegen niet de druk vanuit huis om hun culturele achtergrond te behouden, maar hebben juist de druk van de meerderheidscultuur om deel uit te gaan maken van de meerderheidscultuur en hun eigen culturele achtergrond los te laten (Suárez-Orozco & Qin, 2006).

Uit onderzoeken blijkt inderdaad dat meisjes meer hun eigen culturele achtergrond behouden dan jongens (Suárez-Orozco & Qin, 2006), terwijl jongens voornamelijk assimileren (Portes & Rumbaut, 2001). Uit onderzoeken blijkt ook dat ondanks het feit dat het voor meisjes moeilijker lijkt om te integreren, omdat zij worden tegengehouden door hun ouders, het meisjes beter lukt om een biculturele identiteit te ontwikkelen dan jongens (Qin-Hilliard, 2003).

Omdat jongens meer assimileren dan integreren en separeren (Portes & Rumbaut, 2001) en de meerderheidscultuur ook wil dat jongens hun oorspronkelijke culturele achtergrond loslaten, zullen jongens niet veel acculturatiediscrepanties ervaren (Suárez-Orozco & Qin, 2006). Meisjes hebben echter met verschillende en tegenstrijdige signalen te maken vanuit hun omgeving (Espiritu, 2001). Ouders leggen meer nadruk op het behouden van de eigen cultuur, terwijl leeftijdgenoten meer nadruk leggen op het deelnemen aan de meerderheidscultuur. Ginorio en Huston (2001) vonden dat Spaanse meisjes zich gesplitst voelden tussen de verwachtingen van thuis en de verwachtingen van school en leeftijdgenoten. Omdat uit onderzoeken blijkt dat meisjes meer gesepareerd blijven (Suárez-Orozco & Qin, 2006), zullen meisjes meer acculturatiediscrepanties ervaren, aangezien de meerderheidscultuur deelname aan deze cultuur verwacht (Espiritu, 2001).

Uit de onderzoeken van Higgins et al. (1987), Roccas et al. (2000) en Schwartz et al. (2013) komt naar voren dat acculturatiediscrepanties in negatief verband staan met het welbevinden. Dit negatieve verband wordt ook in deze studie verwacht. Omdat verwacht wordt dat meisjes meer acculturatiediscrepanties ervaren dan jongens, wordt het negatieve verband tussen discrepanties en welbevinden in ieder geval voor de meisjes verwacht (Espiritu, 2001; Suárez-Orozco & Qin, 2006).

Huidig Onderzoek

De onderzoeksvraag die in deze studie leidend is, is in hoeverre er een relatie bestaat tussen acculturatiediscrepanties van 13-17 jarige migrantenjongeren en hun welbevinden, en of gender een rol in de relatie tussen acculturatiediscrepanties en welbevinden speelt. De eerste hypothese die gesteld wordt, is dat op grond van de onderzoeken waaruit blijkt dat meisjes meer hun eigen cultuur behouden dan jongens (Suárez-Orozco & Qin, 2006), jongens voornamelijk assimileren (Portes & Rumbaut, 2001) en meisjes uiteindelijk meer integreren dan jongens (Qin-Hilliard, 2003), jongens hoger scoren op de assimilatiestrategie en meisjes hoger scoren op de integratiestrategie en op de separatiestrategie.

De tweede hypothese is dat meisjes grotere assimilatiediscrepanties en separatiediscrepanties ervaren dan jongens, omdat meisjes meer gesepareerd blijven dan jongens (Suárez-Orozco & Qin, 2006), terwijl de meerderheidscultuur juist wil dat wordt deelgenomen aan de meerderheidscultuur (Espiritu, 2001).

De derde hypothese die gesteld is, is dat de relatie tussen de assimilatiediscrepanties, separatiediscrepanties en het welbevinden negatief is voor zowel jongens als meisjes. Deze hypothese is gebaseerd op de onderzoeken van Higgins et al. (1987), Roccas et al. (2000) en Schwartz et al. (2013), waaruit blijkt dat er een negatieve relatie bestaat tussen de assimilatiediscrepancie en separatiediscrepancie en het welbevinden van migranten. Het geslacht van de migrantenjongeren wordt meegenomen als mogelijke moderator. Aangezien er geen gegevens zijn over de rol van geslacht in de relatie tussen acculturatiediscrepanties en welbevinden, is deze hypothese exploratief.

Methode

Onderzoeksgroep

De onderzoeksgroep bestaat uit 140 middelbare migrantenscholieren in de leeftijd van 13 tot en met 17 jaar. Deze scholieren zijn door vijf masterstudenten geworven via middelbare scholen en een buurtcentrum. De scholieren komen voornamelijk uit het westen van Nederland. De leeftijd van deze migrantenjongeren is bij benadering normaal verdeeld met een gemiddelde leeftijd van 15 jaar ($SD = 1.38$). Er zijn 19 kinderen van 13 jaar (14%), 29 kinderen van 14 jaar (21%), 36 kinderen van 15 jaar (26%), 33 kinderen van 16 jaar (24%) en 18 kinderen van 17 jaar (13%).

De scholieren zitten in de eerste (1.4%), tweede (38.6%), derde (35.7%) of vierde klas (24.3%) van de middelbare school. 66% van de migrantenjongeren is in Nederland geboren. Jongeren die in een ander land zijn geboren, komen bijvoorbeeld uit Thailand, Afghanistan, Irak en Polen. De ouders van de migrantenjongeren komen onder andere uit Turkije, Suriname, Afghanistan en China. Ook de grootouders komen uit Turkije, Suriname, Afghanistan en China.

De migrantengroep wordt voor het onderzoek gesplitst in geslacht en bestaat uit 70 jongens (50%) en 70 meisjes. De gemiddelde leeftijd voor de jongens is 15.06 jaar ($SD = 1.40$) en voor de meisjes 15.09 jaar ($SD = 1.36$).

Instrumenten

Om te bepalen of de scholier tot de autochtone groep of tot de allochtone groep behoorde, werd voor het uitdelen van de vragenlijst gevraagd of de scholier zelf, één van zijn ouders, of één van zijn grootouders in het buitenland was geboren. Scholieren voor wie één of meerdere van deze opties gold(en), kregen een vragenlijst voor allochtone jongeren. De andere leerlingen kregen een vragenlijst voor autochtone jongeren. De jongeren konden op de vragenlijst aanvinken tot welk geslacht zij behoren, welke leeftijd ze hebben en in welk land zij zelf en hun ouders en grootouders zijn geboren.

Zelfbeeldvragenlijst. In dit onderzoek is de zelfbeeldvragenlijst voor ‘allochtone’ jongeren gebruikt. Deze vragenlijst is door de vijf masterstudenten van het project ontwikkeld, onder leiding van Vedder en Horenczyk (2013). De vragenlijst bestaat in totaal uit 90 stellingen die door de respondent op een zeven-puntenschaal (sterk mee eens tot sterk mee oneens) moeten worden gewaardeerd.

De vragenlijst bestaat uit vijf componenten, namelijk de componenten werkelijke zelf, ideale zelf, verwachte zelf, mogelijke zelf en toekomstige zelf. Voor dit onderzoek zijn alleen de data van de component werkelijke zelf gebruikt. Iedere component bestaat uit twee delen, namelijk uit de delen ‘eigen mening over het zelf’ en ‘perceptie van de mening van de Nederlandse maatschappij over het zelf’. Deze twee delen bestaan weer uit drie onderwerpen (thema’s die jongeren aanspreken) en de drie onderwerpen bestaan uit drie stellingen. Elk zelfcomponent bestaat dus uit achttien stellingen, negen voor de eigen mening en negen voor de perceptie van de mening van de Nederlandse maatschappij.

De drie stellingen per onderwerp zijn zo opgebouwd, dat de eerste stelling het acculturatietype integratie meet, de tweede stelling het acculturatietype assimilatie meet en de derde stelling het acculturatietype separatie meet. De onderwerpen die aan bod komen bij de werkelijke zelf zijn normen en waarden, vrienden en taal. Een voorbeeld van drie stellingen per onderwerp uit de werkelijk zelf zijn voor het eigen zelfbeeld: *De vrienden waar ik mee omga hebben: een Nederlandse achtergrond of mijn eigen culturele achtergrond; alleen een Nederlandse achtergrond; alleen mijn eigen culturele achtergrond.* Voor de perceptie van de mening van de Nederlandse maatschappij over de werkelijke zelf gelden dan de drie bijbehorende stellingen: *Ik denk dat de Nederlandse maatschappij opmerkt dat de vrienden waar ik mee omga: een Nederlandse achtergrond of mijn eigen culturele achtergrond hebben; alleen een Nederlandse achtergrond hebben; alleen mijn eigen culturele achtergrond hebben.*

De waarden die de respondenten hebben toegekend aan de items, zijn in het databestand omgepoold. Wanneer een respondent een stelling in eerste instantie met een zeven heeft gescoord (sterk mee oneens), is dit nu een één geworden en vice versa. Dit betekent dat wanneer respondenten nu (gemiddeld) hoog scoren, zij het in grote mate eens zijn met de stelling en zij voor het type acculturatie kiezen wat in die stelling aan bod kwam.

Voor elke respondent wordt voor de werkelijke zelf een gemiddelde score berekend op de acculturatietypes integratie, assimilatie en separatie. Dit wordt berekend voor de eigen mening en voor de perceptie van de mening van de Nederlandse maatschappij. Deze gemiddelde scores worden berekend door de drie scores op de drie stellingen per acculturatietype bij elkaar op te tellen en te delen door drie. Zo ontstonden gemiddelde scores voor de werkelijke zelf voor de eigen mening wat betreft integratie ($\alpha = 0.39$), assimilatie ($\alpha = 0.24$) en separatie ($\alpha = 0.59$) en voor de perceptie van de mening van de Nederlandse maatschappij wat betreft integratie ($\alpha = 0.48$), assimilatie ($\alpha = 0.48$) en separatie ($\alpha = 0.56$).

De gemiddelde scores op de acculturatietypen voor de eigen mening en voor de mening van de maatschappij worden gebruikt om per respondent de drie acculturatiediscrepanties te meten. De integratiediscrepantie wordt berekend door de gemiddelde score op de eigen houding ten opzichte van integratie af te trekken van de gemiddelde score op de perceptie van de houding van de Nederlandse maatschappij ten opzichte van integratie. Hoge scores betekenen dat de respondenten denken dat de Nederlandse maatschappij hen meer geïntegreerd ziet dan dat zij dat zelf zien.

De assimilatie-discrepancie wordt berekend door de gemiddelde score op de eigen houding ten opzichte van assimilatie af te trekken van de gemiddelde score op de perceptie van de houding van de Nederlandse maatschappij ten opzichte van assimilatie. Hoge scores betekenen dat de respondenten denken dat de Nederlandse maatschappij hen meer geassimileerd ziet dan dat zij dat zelf zien.

De separatiediscrepancie wordt berekend door de gemiddelde score op de eigen houding ten opzichte van separatie af te trekken van de gemiddelde score op de perceptie van de houding van de Nederlandse maatschappij ten opzichte van separatie. Hoge scores betekenen dat de respondenten denken dat de Nederlandse maatschappij hen meer gesepareerd ziet dan dat zij dat zelf zien.

Welbevindenschaal. Om het welbevinden van de jongeren in kaart te brengen, is een Nederlandse vertaling van de 'satisfaction with life scale' gebruikt. Deze cognitieve welbevindenschaal is ontwikkeld door Diener, Emmons, Larson en Griffin (1985). Wat betreft de validiteit van de schaal kan gesteld worden dat deze positief correleert met andere schalen die welbevinden meten met $r = 0.57$ (Diener et al., 1985). De schaal bestaat uit vijf stellingen die de respondenten op een vijf-puntenschaal (helemaal mee oneens tot helemaal mee eens) kunnen waarderen. Voorbeelden van de stellingen zijn '*Op de meeste punten is mijn leven bijna perfect*' en '*Ik ben tevreden met mijn leven*'. De welbevindenschaal heeft een Cronbach's alpha van $\alpha = 0.83$.

Procedure

De respondenten zijn geworven via middelbare scholen en een buurtcentrum. Vijf masterstudenten hebben willekeurig middelbare scholen aangeschreven met het verzoek mee te werken aan het onderzoek. Een informatiebrief voor scholen en voor de ouders van de leerlingen werden meegezonden. Hierin stond vermeld waar het onderzoek over gaat, dat de leerlingen alleen vrijwillig aan het onderzoek mogen deelnemen, dat er anoniem met de gegevens wordt omgegaan en dat aan het eind van het onderzoek een kort verslag van de resultaten toegestuurd zal worden.

De scholen die zijn aangeschreven, bevinden zich voornamelijk in de Randstad en in Arnhem en Deventer. Zes scholen en een buurtcentrum in Rotterdam hebben uiteindelijk toegezegd. De twaalf klassen op de middelbare scholen die meededen (waaronder twee

internationale schakelklassen) varieerden wat betreft niveau (VMBO, HAVO en VWO) en leerjaar (tweede, derde en vierde leerjaar).

Twee masterstudenten reisden af naar de school en voordat de leerlingen met het invullen van de vragenlijst begonnen, werd er een korte uitleg gegeven over de inhoud van het onderzoek en over de anonimiteit van de antwoorden. Daarnaast werd verteld dat de leerlingen zo eerlijk mogelijk hun eigen mening moesten geven, dat er geen goede of foute antwoorden waren en dat de leerlingen vragen mochten stellen tijdens het invullen van de vragenlijst.

Bij het werven van de scholen werd meegedeeld dat het afnemen van de vragenlijst gemiddeld 40-45 minuten zou duren. In de praktijk duurde het afnemen van de vragenlijst slechts 20-40 minuten. Leerlingen kregen na het inleveren van de vragenlijst een chocolaatje als dank voor hun medewerking.

Resultaten

Algemene gegevens over de acculturatiestrategieën van de 140 respondenten, over de acculturatiestrategieën door de respondenten aan de Nederlandse maatschappij toegedicht, over de drie acculturatiediscrepanties en over het welbevinden van de respondenten, zijn te vinden in Tabel 1.

De meest extreme uitbijters (drie scores op de assimilatiediscrepanctie en één score op de separatiediscrepanctie) zijn geherwaardeerd naar de één-na hoogste score plus .01 en zijn niet uit de analyses verwijderd. Missende waarden zijn wel uit de analyses verwijderd. De verdeling van de variabelen is bij benadering normaal verdeeld, behalve de variabele welbevinden (Z skewness < -3.00). Aangezien de steekproef groter is dan 30 respondenten, wordt geen invloed van deze scheefheid op de resultaten verwacht (Moore, McCabe & Craig, 2009).

De respondenten hebben een voorkeur voor de integratiestrategie, gevolgd door de assimilatiestrategie en dan de separatiestrategie. De respondenten zijn van mening dat ook de Nederlandse maatschappij hen in de eerste plaats geïntegreerd, dan geassimileerd en ten slotte gesepareerd ziet. Wanneer de gemiddelden van de eigen acculturatiestrategieën vergeleken worden met de gemiddelden van de acculturatiestrategieën van de Nederlandse maatschappij, ontstaan er drie acculturatiediscrepanties. De grootste gemiddelde discrepantie bestaat tussen de integratiestrategieën, waarbij $t(134) = 2.123$, $p < .05$. De respondenten zien zichzelf meer

geïntegreerd dan dat zij denken dat de Nederlandse maatschappij hen ziet. Tussen de gemiddelde assimilatiestrategieën en de gemiddelde separatiestrategieën bestaan geen significante verschillen, met respectievelijk $t(131) = -1.562, p = .121$ en $t(132) = -1.223, p = .223$.

Tabel 1

Verdeling Acculturatiestrategieën en Acculturatiediscrepanties Werkelijke zelf.

	<i>M</i>	<i>SD</i>	Zskewness	Zkurtosis	SW	Missing	Outliers
Integratie eigen	5.183	1.177	-2.461	-.732	.000	2	0
Assimilatie eigen	4.088	1.134	-.322	.155	.091	4	0
Separatie eigen	3.853	1.329	-.149	-.956	.161	4	0
Integratie maatschappij	4.951	1.161	-1.708	-.176	.008	5	0
Assimilatie maatschappij	4.237	1.281	-.502	-.816	.258	5	0
Separatie maatschappij	4.003	1.336	-.928	-.889	.067	6	0
Integratiediscrepantie	-.221	1.207	.923	1.245	.013	6	4
Assimilatiediscrepantie	.145	1.166	.085	1.102	.008	9	11
Separatiediscrepantie	.111	1.149	1.455	.979	.011	8	6
Welbevinden	3.702	.858	-4.519	1.760	.000	1	6

Vervolgens zijn de gemiddelden van jongens en de gemiddelden van meisjes met elkaar vergeleken voor de zes acculturatiestrategieën en voor de drie acculturatiediscrepanties. Voor de eigen integratiestrategie gold $t(137) = -.916, p = .362$, voor de eigen assimilatiestrategie gold $t(135) = -.238, p = .812$ en voor de eigen separatiestrategie gold $t(135) = .086, p = .932$. Voor de maatschappij integratiestrategie gold $t(134) = -1.192, p = .235$, voor de maatschappij assimilatiestrategie gold $t(134) = -.278, p = .782$ en voor de maatschappij separatiestrategie gold $t(133) = 1.013, p = .313$. Voor de integratiediscrepantie gold $t(133) = -.150, p = .881$, voor de assimilatiediscrepantie gold $t(130) = .001, p = 1.000$ en voor de separatiediscrepantie gold $t(131) = .683, p = .496$. De gemiddelden van jongens en meisjes verschillen geen van allen significant van elkaar. Er bestaat dus geen relatie tussen het geslacht van de migrantenjongeren en hun scores op de acculturatiestrategieën en op de acculturatiediscrepanties.

Correlaties zijn uitgevoerd om te zien of de acculturatiediscrepanties met elkaar samenhangen. De integratiediscrepantie correleert niet significant met de

assimilatiediscrepancie, maar wel met de separatiediscrepancie, $r = .28$ ($p = .001$). Voor deze correlatie wordt gecontroleerd in de multipele regressieanalyse. In Tabel 2 zijn de resultaten van de multipele regressieanalyses te vinden, met de acculturatiediscrepancies als onafhankelijke variabelen en het welbevinden van de respondenten als afhankelijke variabele. De ViF en tolerance scores liggen binnen de acceptabele waarden, respectievelijk < 10 en > 0.1 (Field, 2009). Dit betekent dat er geen sprake is van multicollineariteit. De regressies zijn uitgevoerd in de eerste plaats voor de totale groep en daarna voor de groep jongens en de groep meisjes. Geen van de regressies is significant ($p > .05$). Dit betekent dat er geen significant negatief verband bestaat tussen de acculturatiediscrepancies en het welbevinden. Dit geldt zowel voor de groep jongens als voor de groep meisjes.

Tabel 2

Regressieanalyses Acculturatiediscrepancies met Welbevinden.

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>	ViF	Tol	Part	Partial
<u>Totaal</u>									
Integratiediscrepancie	.056	.065	.079	.863	.390	1.087	.920	.076	.077
Assimilatiediscrepancie	-.048	.065	-.065	-.737	.463	1.002	.998	-.065	-.066
Separatiediscrepancie	-.102	.069	-.136	-1.485	.140	1.087	.920	-.131	-.131
<u>Jongens</u>									
Integratiediscrepancie	.019	.092	.029	.210	.834	1.098	.911	.027	.028
Assimilatiediscrepancie	.028	.088	.041	.315	.754	1.022	.979	.041	.042
Separatiediscrepancie	-.153	.095	-.222	-1.618	.111	1.121	.892	-.209	-.210
<u>Meisjes</u>									
Integratiediscrepancie	.126	.096	.166	1.311	.194	1.078	.927	.159	.162
Assimilatiediscrepancie	-.156	.103	-.186	-1.508	.136	1.033	.968	-.183	-.185
Separatiediscrepancie	-.060	.107	-.071	-.555	.581	1.105	.905	-.068	-.069

In de laatste plaats zijn z-toetsen uitgevoerd om te kijken of de verschillende regressiescores van de jongens en de meisjes significant van elkaar verschillen (Tabel 3). Deze z-toetsen zijn uitgevoerd voor alle drie de acculturatiediscrepancies. De regressiescores van de jongens en de meisjes op de drie acculturatiediscrepancies verschillen niet significant van elkaar ($p > .05$).

Tabel 3

Z-scores van de Acculturatiediscrepanties.

	Jongens		Meisjes		Z	p
	N	β	N	β		
Integratiediscrepanctie	60	.029	67	.166	.76	.447
Assimilatiediscrepanctie	60	.041	67	-.186	-1.26	.208
Separatiediscrepanctie	60	-.222	67	-.071	-.85	.395

Discussie

In dit onderzoek is de relatie onderzocht tussen acculturatiediscrepanties en het welbevinden van 13-17 jarige migrantenjongeren, en is het geslacht van de jongeren meegenomen als modererende factor. De eerste hypothese die onderzocht is, is dat jongens hoger scoren op de assimilatiestrategie en meisjes hoger scoren op de integratiestrategie en op de separatiestrategie. De tweede hypothese die is onderzocht, is dat meisjes grotere assimilatiediscrepanties en separatiediscrepanties ervaren dan jongens. De derde hypothese was dat de relatie tussen assimilatiediscrepanties en separatiediscrepanties en het welbevinden negatief is voor jongens en voor meisjes.

Verskil in Acculturatiestrategie tussen Jongens en Meisjes

De hypothese dat jongens hoger scoren op de assimilatiestrategie en meisjes hoger scoren op de integratiestrategie en separatiestrategie wordt op basis van de bevindingen verworpen, aangezien uit de analyses is gebleken dat er geen verschil is tussen de assimilatiestrategie, de integratiestrategie en de separatiestrategie van jongens en van meisjes. Zowel de jongens als de meisjes hebben een voorkeur voor de integratiestrategie. De voorkeur voor de integratiestrategie wordt bij zowel de jongens als de meisjes gevolgd door de assimilatiestrategie, daarna door de separatiestrategie.

Deze bevinding is niet in overeenstemming met de resultaten die gevonden zijn in Suárez-Orozco en Qin (2006), Portes en Rumbaut (2001) en Qin-Hilliard (2003). Een verklaring voor het feit dat de jongens in dit onderzoek een grotere voorkeur hebben voor de integratiestrategie in plaats van voor de assimilatiestrategie kan liggen in de manier waarop migrantenjongens zich gepositioneerd weten in de multiculturele samenleving van Nederland. Zo waarden Turkse migranten het multiculturalisme in Nederland hoog, omdat zij ervaren

dat zij zowel hun eigen cultuur mogen behouden, als gelijkwaardig mogen deelnemen in de maatschappij (Arends-Tóth & Van de Vijver, 2003). De jongens behouden daardoor misschien ook hun eigen culturele achtergrond. Suárez-Orozco en Qin (2006) stellen dat voornamelijk migrantenjongens met een gekleurde huid veel meer druk krijgen van hun leeftijdgenoten om te assimileren. In dit onderzoek deden er vrijwel geen gekleurde migranten mee, wat kan verklaren dat de assimilatiestrategie niet de boventoon voerde. Ook Roccas et al. (2000) geven aan dat de ervaring van migranten in Israël met de houding van de meerderheidsgroep, waarschijnlijk sterk afhankelijk was van de houding van de Israëlische samenleving tegenover immigranten en dus in andere landen heel anders kan zijn.

Het resultaat dat meisjes de voorkeur geven aan de integratiestrategie komt wel overeen met bevindingen in de literatuur waarin meisjes uiteindelijk zowel hun eigen culturele achtergrond als de meerderheidscultuur een plaats geven in hun identiteit (Qin-Hilliard, 2003). Het resultaat dat meisjes niet hoger scoren op de separatiestrategie dan jongens kan afgeleid worden uit het gegeven dat ouders voornamelijk grote druk leggen op hun dochters om bij de eigen cultuur te blijven wanneer ouders vanuit de meerderheidscultuur een grote dreiging ervaren op het behouden van hun eigen cultuur (Suárez-Orozco & Qin, 2006). Dus wanneer ouders in de Nederlandse samenleving die dreiging niet ervaren, omdat zij ervaren dat er in de samenleving ook ruimte mag zijn voor de minderheidscultuur (Arends-Tóth & Van de Vijver, 2003), controleren ze hun dochters minder en krijgen deze meisjes meer de ruimte om te integreren in de samenleving en heeft de separatiestrategie niet de voorkeur.

Verskil in Acculturatiediscrepanties tussen Jongens en Meisjes

Ook de hypothese dat meisjes grotere assimilatiediscrepanties en separatiediscrepanties ervaren dan jongens moet verworpen worden, omdat uit de analyses blijkt dat er geen verschil is tussen deze discrepanties van jongens en van meisjes. Deze resultaten komen niet overeen met Suárez-Orozco en Qin (2006) en Espiritu (2001).

Deze bevindingen kunnen verklaard worden met het feit dat ook de meisjes in dit onderzoek geen voorkeur voor de separatiestrategie hebben en er dus ook geen separatiediscrepantie zal worden ervaren. De reden dat ook de meisjes niet willen separeren kan zijn dat zoals hierboven al is gesteld, de ouders geen grote druk leggen op hun dochters om zich vast te blijven houden aan de eigen cultuur, omdat ouders het idee hebben dat de

meerderheidscultuur geen gevaar is voor hun eigen cultuur (Arends-Tóth & Van de Vijver, 2003; Suárez-Orozco & Qin, 2006).

Het feit dat meisjes geen grotere assimilatie-discrepanties ervaren dan jongens kan liggen in het gegeven dat de meisjes geen druk vanuit de Nederlandse maatschappij ervaren om hun eigen culturele achtergrond los te laten en volledig deel te nemen aan de Nederlandse maatschappij. Dit komt overeen met Dion en Dion (2001) die vonden dat meisjes, in tegenstelling tot jongens, geen druk krijgen van de meerderheidscultuur om te kiezen tussen de twee culturen.

Acculturatie-discrepanties en Welbevinden

De hypothese dat de relatie tussen assimilatie-discrepanties en separatie-discrepanties en het welbevinden negatief is voor jongens en voor meisjes moet ook worden verworpen. Uit de analyses is gebleken dat er voor zowel de jongens als de meisjes geen relatie bestaat tussen de acculturatie-discrepanties en het welbevinden en dat er zelfs geen acculturatie-discrepanties worden ervaren door zowel jongens als meisjes. Deze bevindingen komen niet overeen met de meeste bevindingen in de literatuur dat er een negatieve relatie bestaat tussen acculturatie-discrepanties en het welbevinden van migranten (Higgins et al., 1987; Roccas et al., 2000; Schwartz et al., 2013).

De bevinding dat er bij meisjes geen relatie bestaat tussen de acculturatie-discrepanties en het welbevinden kan verklaard worden door Fassaert et al. (2011), die vonden dat de familie voor meisjes als buffer fungeert voor psychologische problemen. Ook al ervaren meisjes discrepanties tussen de eigen voorkeur voor een acculturatiestrategie en hun idee over de voorkeur van de meerderheidscultuur voor een acculturatiestrategie, toch hoeft dit in geen relatie te staan tot hun welbevinden vanwege de relationele banden met de familie.

Een mogelijke verklaring voor het feit dat er helemaal geen assimilatie-discrepanties en separatie-discrepanties worden gevonden en er dus geen relatie kan bestaan tussen deze discrepanties en het welbevinden, kan zijn dat een groot deel van de migrantenjongeren in dit onderzoek in Nederland is geboren (66%) en dus een tweede generatie migrant is. Deze jongeren zijn van jongs af aan al met de meerderheidscultuur in aanraking gekomen, wat tot gevolg kan hebben dat de indrukken die de jongeren van de maatschappij hebben, minder ver af staan van hun eigen belevingswereld. Dit is een verschil met bijvoorbeeld het onderzoek van Roccas et al. (2000), waar de immigranten pas op latere leeftijd naar Israël waren

gekomen en er een groot verschil bestond tussen hun voorkeur voor een acculturatiestrategie en hun beleving van de voorkeur van de meerderheidscultuur voor een acculturatiestrategie.

Een andere verklaring voor het feit dat er geen acculturatiediscrepanties worden gevonden, kan te maken hebben met de stellingen en onderwerpen die in de vragenlijst van dit onderzoek zijn gebruikt. Deze stellingen en onderwerpen zijn afgeleid uit het onderzoek van Roccas et al. (2000) en het kan zijn dat deze stellingen en onderwerpen niet goed aansluiten bij de Nederlandse populatie en daarom niet goed discrepanties meten (Suárez-Orozco & Suárez-Orozco, 1995). De onderzoeksgroep in dit onderzoek is daarnaast ook veel jonger dan de onderzoeksgroep in de studie van Roccas et al. (2000), waar studenten deelnamen aan het onderzoek.

Uit veel onderzoeken blijkt dat immigrantenkinderen zich veel sneller aan de meerderheidscultuur aanpassen dan hun ouders (Suárez-Orozco & Qin, 2006). Dit kan ook verklaren waarom er geen assimilatie- en separatiediscrepanties worden gevonden in dit onderzoek en waarom deze (dus) ook geen invloed hebben op het welbevinden van de migrantenjongeren. De verschillen in acculturatiestrategieën tussen ouders en hun kinderen kunnen voor conflictsituaties thuis zorgen (Berry, 1997). De acculturatiediscrepanties tussen ouders en kinderen kunnen wellicht van invloed zijn op het welbevinden van de migrantenjongeren (Roccas et al., 2000). Dit kan in volgende onderzoeken meegenomen worden.

Beperkingen en Aanbevelingen

Beperkingen van het onderzoek liggen in het feit dat de respondenten erg verschillen in leeftijd, opleidingsniveau, leerjaar en culturele achtergrond. Er kunnen daarom alleen algemene uitspraken gedaan worden over een grote onderzoeksgroep en geen specifieke. Verdere onderzoeken betreffende migrantenjongeren in Nederland kunnen onderscheid maken in de culturele achtergrond van de jongeren, de leeftijd en het opleidingsniveau, wat van invloed kan zijn op het ervaren van discrepanties. Het kan zijn dat jongeren met de ene culturele achtergrond bijvoorbeeld anders worden benaderd door de meerderheidscultuur dan jongeren met een andere culturele achtergrond (Suárez-Orozco & Qin, 2006).

Aan de vragenlijst die in dit onderzoek is gebruikt en aan de afnameprocedure, zitten ook een aantal haken en ogen. De vragenlijst is voor de eerste keer gebruikt en niet duidelijk is of de respondenten de structuur van de vragenlijst wel goed hebben begrepen. De interne

consistentie van de stellingen die de verschillende acculturatietypen voor de Werkelijke zelf vormen, is erg laag. De vraag is dus of de drie stellingen per acculturatietype wel hetzelfde meten. Verder zijn de criteria wie een migrantenjongere is misschien te breed, aangezien jongeren die één grootouder hebben die in het buitenland is geboren al als migrantenjongeren werden aangemerkt.

Voor verder onderzoek is het aanbevolen de vragenlijst voor een deel te herzien. Gedacht kan worden aan het verbeteren van de interne consistentie. Er kan ook een eenvoudiger model worden gemaakt om de acculturatietypen te meten door maar twee stellingen per onderwerp te geven in plaats van drie (Berry, 1997). Daarnaast is het aan te raden per individu te bepalen of diegene als migrantenjongere valt aan te merken.

Het tegenovergestelde van een vragenlijst met maar twee antwoordmogelijkheden, is het vervangen van de vragenlijst door een interview. Met een interview kan er meer de diepte in gegaan worden en met behulp van een interview kan de jongeren meer en specifiek naar hun mening en beleving gevraagd worden dan bij een vragenlijst (Chirkov, 2009). De manier om met een vragenlijst de acculturatiestrategieën van migrantenjongeren te bepalen, stuit op kritiek vanuit de wetenschap. Acculturatie valt niet te beschrijven met statistische gegevens, want acculturatie is een langdurig, dimensioneel proces dat voor iedere migrant anders verloopt (Rudmin, 2006). Het acculturatieproces kan ook volgens Chirkov (2009) niet in kwantitatieve bewoordingen worden weergegeven, maar alleen in kwalitatieve bewoordingen, rechtdoende aan onderliggende constructen, zoals de eigen specifieke cultuur van een migrant.

Verder is het wellicht interessant te onderzoeken of er acculturatiediscrepanties bestaan tussen kinderen en hun ouders en of deze discrepanties invloed hebben op het welbevinden van migrantenjongeren, afhankelijk van het geslacht van de jongeren. Ook andere achtergrondkenmerken kunnen dan meegenomen worden, zoals het sociaal- en economische milieu waarin de migrantengezinnen verkeren (Suárez-Orozco & Qin, 2006).

Ten slotte is in dit onderzoek alleen het zelfbeeld voor de Werkelijke zelf meegenomen. Het kan interessant zijn om in nieuwe onderzoeken ook de andere vier zelfbeelden mee te nemen om te kijken of er verschillen of overeenkomsten bestaan tussen de vijf zelfbeelden.

Implicaties

Ook al worden er in onderzoeken betreffende migratie, acculturatie en welbevinden verschillen gevonden tussen jongens en meisjes, er worden ook veel overeenkomsten tussen jongens en meisjes gevonden (Connell, 2000). Dit onderzoek in Nederland sluit hier dus bij aan en deze resultaten zijn net zo interessant als resultaten die verschillen tussen jongens en meisjes laten zien (Suárez-Orozco & Qin, 2006).

Dit onderzoek geeft nieuwe resultaten over een grote, diverse groep migrantenjongeren in Nederland en is belangrijk aangezien er in Nederland nog niet eerder onderzoek is gedaan naar de relatie tussen acculturatiediscrepanties en welbevinden bij migrantenjongeren. De resultaten in dit onderzoek laten zien dat migrantenjongeren, zowel jongens als meisjes, een voorkeur hebben voor de integratiestrategie. Daarnaast laten de resultaten zien dat er geen assimilatiediscrepanties en separatiediscrepanties worden ervaren door zowel jongens als meisjes en er ook geen negatieve relatie wordt gevonden tussen acculturatiediscrepanties en het welbevinden in deze onderzoeksgroep.

Dat migrantenjongeren in Nederland geen acculturatiediscrepanties ervaren betekent dat de jongeren zich niet verscheurd voelen tussen hun eigen cultuur en de Nederlandse samenleving. De overheid hoeft dan ook niet extra te investeren in integratieprogramma's voor migrantenjongeren. Wel is het belangrijk dat zowel de overheid, als leraren op school, de samenleving blijven aanmoedigen om contact te zoeken met migranten, migranten niet buiten te sluiten en geen druk op migranten te leggen om hun eigen culturele achtergrond zo snel mogelijk los te laten.

Verder kan dit onderzoek als leidraad dienen voor vervolgonderzoek naar migratie, acculturatie en welbevinden in Nederland, of daarbuiten. Een ander belangrijk deel van het onderzoek bestond uit het ontwikkelen van de vragenlijst over de vijf zelfbeelden, wat nog niet eerder is gedaan in Nederland. Deze vragenlijst kan in nieuwe onderzoeken gebruikt worden.

Literatuurlijst

- Arends-Tóth, J., & Vijver, van de, J. R. (2003). Multiculturalism and acculturation: Views of Dutch and Turkish-Dutch. *European Journal of Social Psychology, 33*, 249-266.
- Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation and adaptation. *International Journal of Applied Psychology, 46*, 5-34.
- Berry, J. W. (1990). Psychology of acculturation: understanding individuals moving between cultures. In R. W. Brislin (Ed.), *Applied Cross-cultural Psychology* (pp. 232-253). Sage: Newbury Park.
- Billson, J. M. (1995). *Keepers of the culture: The power of tradition in women's lives*. New York: Lexington.
- Chirkov, V. I. (2009). Critical psychology of acculturation: What do we study and how do we study it, when we investigate acculturation? *International Journal of Intercultural Relations, 33*, 94-105.
- Connell, R. W. (2000). *The men and the boys*. Berkeley: University of California Press.
- Diener, E., Emmons, R. A., Larsen R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment, 49*, 71-75.
- Dion, K. K., & Dion, K. L. (2001). Gender and cultural adaptation in immigrant families. *Journal of Social Issues, 57*, 511-521.
- Espiritu, Y. L. (2001). 'We don't sleep around like white girls do': Family, culture, and gender in Filipina American lives. *Signs, 26*, 415-440.
- Fassaert, T., Wit, de, M. A. S., Tuinebreijer, W. C., Knipscheer, J. W., Verhoeff, A. P., Beekman, A. T. F., & Dekker, J. (2011). Acculturation and psychological distress among non-western Muslim migrants: A population-based survey. *International Journal of Social Psychiatry, 57*, 132-143.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using spss*. Londen: Sage Publications Ltd.
- Ginorio, A., & Huston, M. (2001). *¡Si, se puede! Yes, we can: Latinas in school*. Washington DC: American Association of University Women.
- Hammack, P. L. (2008). Narrative and the cultural psychology of identity. *Personality and Social Psychology Review, 12*, 222-247.
- Higgins, E. T. (1987). Self-discrepancy: A theory relating self and affect. *Psychological Review, 94*, 319-340.

- Higgins, E. T., Klein, R. L., & Strauman, T. J. (1987). Self-Discrepancies: Distinguishing Among Self-States, Self-State Conflicts, and Emotional Vulnerabilities. In K. Yardley, & T. Honess (Eds.), *Self and Identity: Psychosocial Perspectives*, (pp. 173-186). John Wiley & Sons Ltd.
- Higgins, E. T., Strauman, T., & Klein, R. (1986). Standards and the process of self-evaluation: Multiple affects from multiple stages. In R. M. Sorrentino, & E. T. Higgins (Eds.), *Handbook of motivation and cognition: Foundations of social behaviour*, (pp. 23-63). New York: Guilford Press.
- Horenczyk, G. (1996). Migrating selves in conflict. In G. Breakwell, & E. Lyons (Eds.), *Changing European Identities* (pp. 241-250). Oxford.
- Maccoby, E. E. (2000). Perspectives on gender development. *International Journal of Behavioral Development*, 24, 398-406.
- Moore, D. S., McCabe, G. P., & Craig, B. A. (2009). *Introduction to the practice of statistics*. New York: W. H. Freeman and Company.
- Phinney, J. S. (1990). Ethnic identity in adolescents and adults: Review of research. *Psychological Bulletin*, 108, 499-514.
- Phinney, J. S., & Baldelomar, O. A. (2011). Identity development in multiple cultural contexts. In L. Jensen (Ed.), *Bridging cultural and developmental psychology: New syntheses in theory, research, and policy* (pp. 161-186). New York: Oxford University Press.
- Phinney, J. S., Horenczyk, G., Liebkind, K., & Vedder, P. (2001). Ethnic identity, immigration, and well-being: An interactional perspective. *Journal of Social Issues*, 57, 493-511.
- Portes, A., & Rumbaut, R. G. (2001). *Legacies: The story of the second generation*. Berkeley: University of California Press.
- Qin-Hilliard, D. B. (2003). Gendered expectations and gendered experiences: Immigrant students' adaptation in school. In C. Suárez-Orozco, & I. Todorova (Eds.), *New directions in youth development*. Special issue, *The social worlds of immigrant youth*. New York: Jossey-Bass.
- Roccas, S., Horenczyk, G., & Schwartz, S. H. (2000). Acculturation discrepancies and well-being: the moderating role of conformity. *European Journal of Social Psychology*, 30, 323-334.

- Rudmin, F. W. (2006). Debate in science: The case of acculturation. *AnthroGlobe Journal*, 1-99.
- Schachter, E. P. (2005). Context and identity formation: A theoretical analysis and a case study. *Journal of Adolescent Research*, 20, 375-395.
- Schwartz, S. H. (1992). Universals in the content and structure of values: Theoretical advances and empirical tests in 20 countries. In M. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (pp. 1– 65). New York: Academic Press.
- Schwartz, S. H., et al. (2013). Acculturation and well-being among college students from immigrant families. *Journal of Clinical Psychology*, 69, 298-318.
- Suárez-Orozco, C. (2000). Identities under siege: Immigration stress and social mirroring among the children of immigrants. In A. Robben, & M. Suárez-Orozco (Eds.), *Cultures under siege: Social violence & trauma* (pp. 194-226). Cambridge: Cambridge University Press.
- Suárez-Orozco, C., & Suárez-Orozco, M. (1995). *Transformations: Immigration, family life, and achievement motivation among Latino adolescents*. Stanford CA: Stanford University Press.
- Suárez-Orozco, C., & Qin, D. B. (2006). Gendered perspectives in psychology: Immigrant origin youth. *International Migration Review*, 40, 165-198.
- Tang, T. N., & Dion, K. L. (1999). Gender and acculturation in relation to traditionalism: Perceptions of self and parents among Chinese students. *Sex Roles*, 41, 17-29.
- Vedder, P., & Phinney, J. S. (2012). Identity formation in bicultural youth: A developmental perspective, unpublished manuscript.